

Sataman Ilta 21.1.2024

”Päämääränä Taivas” ”Evakot”

Mikko Rötö

Ottakaa halutessanne tekstin käsittelyn avuksi seuraavat
pohdintakysymykset:

1. Mitä teksti kertoo Jumalasta, Jeesuksesta tai Jumalan suunnitelmasta?
2. Mitä teksti kertoo ihmisistä?
3. Mitä tämän tekstin pohjalta teet elämässäsi hyvin? Entä minkä pitäisi muuttua?
4. Tiedätkö ketään, jonka olisi hyvä kuulla oppimastasi?

Meillä on aiheena Evakot, ja sanon, älä ole kuin evakko, joka katuu ja suree matkalle lähtemistä–kuten Lootin vaimo–, vaan ole kuin Abraham, joka iloiten jätti taakseen maansa, kotinsa ja perheensä, ja vastasi Jumalan kutsuun. Sehän on vain matka katoavasta ja väliaikaisesta kodista ikuiseen kotiin! Tutkitaan Aabrahamin kutsua (1 Moos 12) ja otetaan siinä huomioon sekä Joosuan (Joos 24:2-3), että Stefanuksen (Apt 7:2,4) maininnat tapahtumasta.

Nämä meille vertauskuvalliset ja paljon puhuvat tapahtumat menivät näin: Aabrahamin isä Terah lähti Aabrahamin, Saaran ja Lootin kanssa Mesopotamiasta, Kaldean Uurista ja vaelsi pitkän matkan Harraniin asti. He asettuivat Harraniin asumaan ja Terah, Aabrahamin isä kuoli siellä. Tämän jälkeen Abraham otti vaimonsa Saaran ja veljensä pojan Lootin, ja he vaelsivat taas pitkän matkan, Kanaanin maahan saakka. Kutsun Aabrahamia ja Saaraa näillä nimillä, vaikka he oikeasti sai ne vasta myöhemmin Jumalalta; tämäkin on merkittävä seikka. Liikkeelle lähtö ja uskon tulo johtaa siihen, että saa myös Jumalalta uuden identiteetin lahjana.

Ensimmäisestä Mooseksen kirjasta voisi äkkiseltään saada käsityksen, että Jumala ilmestyi Aabrahamille ja kutsui hänet, hänen ollessaan Harranissa–sittenkun oli ensin yritetty omassa voimassa muutosta ja jääty puolitiehen. Stefanos marttyyri puheessaan kuitenkin sanoo: "Kirkkauden Jumala ilmestyi meidän isällemme Aabrahamille hänen ollessaan Mesopotamiassa, ennenkuin hän oli asettunut asumaan Harraniin.. Kun hänen isänsä oli kuollut, siirsi Jumala hänet tähän maahan" (Apt 7:2,4), eli Kanaanin maahan. Joosua kertoo jäähyväispuheessaan, että Abraham ja hänen isänsä Terah olivat epäjumalanpalvelijoita, ja jatkaa: "Mutta Minä (Jumala) otin teidän isänne Aabrahamin tuolta puolelta virran ja kuljetin häntä kautta koko Kanaanin maan.." (Joos 24:2-3).

Luetko sinä VT:tä siten, että näet Jumalan järjestäneen ja johdattaneen jokaisen yksityiskohdankin tarkoituksella? "Jumala otti Aabrahamin.. ja Jumala siirsi Aabrahamin." Tässä Kaldean Uur–Harran–Kanaanin maa maantiedossa näemme raittiin evankeliumin sanoman. Tarkoiton, että Jumala ei ilmestynyt Aabrahamille sitten kun hän ensin itse oli siivonnut elämäänsä ja jättänyt taakse epäjumalanpalveluksensa Kaldean Uurissa, Jumala ei tarttunut Aabrahamiin sittenkun hän ensin itse oli kiivennyt tikkaita Jumalaa kohti. Juuri tämä tuntuu merkityksellisimmältä Aabrahamin kutsussa; Jumala ilmestyi hänelle siellä, missä hän oli, mutta ei jättänyt häntä sinne, missä hän oli. Ja kun Aabraham meinasi jäädä matkalle, Jumala armossaan ilmestyi ja uusi kutsunsa.

Itse kutsun sisällön löydämme 1Mooseksen kirjan 12 luvusta. Kutsu kuului näin: "Lähde maastasi, suvustasi ja isäsi kodista siihen maahan, jonka Minä sinulle osoitan. Niin Minä teen sinusta suuren kansan, siunaan sinut ja teen sinun nimesi suureksi ja sinä olet tuleva siunaukseksi. Ja Minä siunaan niitä, jotka sinua siunaavat, ja kiroan ne, jotka sinua kiroavat, ja sinussa tulevat siunatuiksi kaikki sukukunnat maan päällä" (1Moos 12:1-3). Jumala ei kutsunut Aabrahamia vain Israelin kantaisäksi, vaan Messiaan esi-isäksi, sekä meille Jeesuksen omille uskon esikuvaksi ja isäksi. Vielä haluan kuitenkin teroittaa sitä, että kyse ei ollut Aabrahamin ansioista–hänhän oli ollut epäjumalien palvelija. Ja jos seuraisimme Aabrahamin vaiheita pidemmälle, tämä käsitys meissä vain vahvistuisi. Aabraham osoittautuu useammin kuin kerran pelkuriksi ja valehtelijaksi–kaikkea muuta kuin suoraselkäiseksi mieheksi. UT:ssä hänen elämää tosin katsotaan armon läpi–samoin Jumala katsoo jokaista omaansa–ja niinpä näitä vikoja ei siellä mainita. UT:ssä Aabraham nostetaan uskon esikuvaksi, ja tässä, hänen kutsussaan oli kyse uskosta. Jumala kutsui ja Aabraham uskoi. Usko sai ja usko saa liikkeelle.

Aabraham siis sai kutsun jo Kaldean Uurissa, mutta ei sanota, että Aabraham lähti sieltä, vaan että sieltä lähdettiin Aabrahamin isän Terahin johdolla. Miksi Terah tai Loot lähtivät, sitä Raamattu ei meille kerro. Ei myöskään kerrota, että he olisivat saaneet kutsua Jumalalta.

Mikko Rötkö, [24.1.2024 6.33]

Terahin oma isä oli kuollut 11v ennen heidän lähtöään ja myös yksi Terahin kolmesta pojasta–Lootin isä–oli kuollut. Tragedia kosketti koko perhettä. Ulkoisesti näiden kaikkien lähtö oli samanlaista; tavarat pakattiin, vanha jäi taa, matkaa kuljettiin.. Mutta vain Aabrahamille tämä kaikki oli uskoa Jumalaan. Terahille ja Lootille se oli ehkä vain kaipuuta parempaan, halua aloittaa puhtaalta pöydältä; kääntää uusi lehti elämään, jättää vanha ja painostava menneisyys taakse jne. Me kaikki tunnemme muutoksen kaipuun oikein hyvin.

He kulkivat pitkän matkan Kaldean Uurista ja olivat siis reilusti yli puolivälissä matkaa, kun matkanteko tyssäsi Harraniin. Oletettavasti Terah ei halunnut kulkea pidemmäs, tai sitten voimat loppuivat kesken. Ehkä Aabrahamille inhimilliset siteet tai perherakkaus estivät jatkamasta, vaikka kutsu oli nimenomaan ollut lähteä myös "isäsi kodista." Tosin Aabraham ei ilmeisesti tiennyt, minne asti hänen tulisi kulkea; kutsuhan oli ollut vähän kuin Jeesuksenkin käyttämä: "Tule ja seuraa Minua." Voi siis olla, että Aabraham hetken jo tyytyväisenä ajatteli, että tämä on nyt se, minne Jumala halusi minut siirtää; tämä on jo tarpeeksi suuri muutos vanhaan elämään nähden. Raamattu ei kerro, kauan Aabraham viipyi Harranissa, mutta niin kauan, että omaisuutta ehti kertyä.

Hengellinen opetus tässä meille, suhteessa evankeliumin kutsuun vastaamiseen ja liikkeelle lähtöön on se, että voimme jäädä matkalle. Saatamme jäädä puolitiehen, vaikka aloittaisimmekin innokkaasti; uskomme Jumalan lupauksiin voi horjua, perheen ja läheisten mielipide tai ihmispelko ylipäättään voi sitoa meidät puskemasta eteenpäin kohti 100% sen elämän elämistä, joka Jumalalla meille on varattuna Jeesuksessa. Saatamme pelätä hihhulin tai fundamentalistin; tai ehkä ahdasmielisen leimaa. Toisinsanoen, pelkäämme ulkopuoliseksi jäämistä tässä maailmassa niin, ettemme uskalla heittäytyä Kristuksessa täysin sisäpuolelle siihen elämään, joka Hänellä meille olisi. Puolimatassa saatamme myös vajota väärään tyytyväisyyteen; tyydymme puolisydämisesti elämään Jumalalle; emme halua paeta liian kauas vanhasta, niinkuin Loot Sodomasta paetessaan. Joku taas voi olla liikkeellä vain siksi, koska perhekin on, mutta ilman omakohtaista Jumalan kutsua.

John Bunyanin Kristityn vaelluksessa Kristitty kohtaa liikkeelle lähdettyään kaksi stoppia, kaksi mahdollisuutta jäädä puolitiehen, ennen Ahtaalle Portille ja Ristille saapumistaan. Kristitty on herätyksen tilassa ja synneistään tietoisena haluaa paeta helvettiä, sekä päästä taivaaseen, muttei hän ole vielä Kaidalla tiellä, josta Jeesus puhui. Hän on herätyksessä ja silti vielä ulkopuolella pelastuksesta. Voimme spekuloida, että ehkä Aabrahamin isä Terah myös tuli herätykseen ja lähti liikkeelle, muttei päässyt perille. Myös Lootin ja hänen perheensä myöhemmässä kohtalossa riittäisi spekuloitavaa.

Ensimmäinen stoppi Kristityn vaelluksessa on Epäilyksen suo, ja sinne Kristityn mukana vajoaa myös hänen äkillisesti mukaan lähtenyt matkatoverinsa Altis. Altis ei kestä koetusta, vaan palaa heti takaisin Turmion kaupunkiin. Altis edustaa tarinassa Jeesuksen kylväjävertauksen Kallioista maaperää, missä nähtiin äkillinen kasvu, mutta yhtä äkillinen kuolettuminen helteessä (Luuk 8:13). Tiedän itse monia, jotka ovat olleet herätyksessä ja innolla palvelleet Jumalaa, mutta joiden uskon nyt epäilevän kaikkea kokemaansa: se oli nuoruutta ja hulluutta, minä vain kuvittelin. Epäusko ja

järki selittää tyhjäksi kaiken Jumalan armon vaikutuksen ihmiselle, joka on vajonnut tähän suohon, johon moni on hukkunut.

Toinen stoppi on lain vuori. Moni herätyksen tilaan päässyt jää matkalle, kun eksyy kuten tarinan Kristitty siihen, että koettaa itse pelastaa itsensä; että tavalla tai toisella koettaa ansaita Jumalalta armon ja pelastuksen, ja omassa voimassa vapautua myös synnintunnosta. Moni uskovan nimeä kantava voi olla tässä ansassa, uskonnollisuuden ansassa, ja kuitenkin olla vielä ulkopuolella; vasta puolimatassa Ahtaalle portille ja Ristille. Mieleen nousee ulkopuolelle jäänyt tuhlaajapojan vanhempi veli (Luuk 15:28).

Mikko Rötkö, [24.1.2024 6.33]

Kristitty lopulta selviää eksymyksestään Evankelistan avulla ja menee sisään ahtaasta portista ja saapuu ristille. Ristin luona synnintunnon, syyllisyyden ja häpeän taakka irtoaa hänen selästään ja vierii mäkeä alas tyhjään hautaan. Kristitty ei enää taakkaansa näe ja hän saa jatkaa matkaansa valkeisiin vaatteisiin puettuna. Nyt Kristitty on sisällä, nyt matka vasta todella alkaa! Kuten Roomalaiskirjeessä sanotaan: " ..Ja saavat lahjaksi vanhurskauden Hänen armostaan sen lunastuksen kautta, joka on Kristuksessa Jeesuksessa.." (Room 3:24).

Jeesus itse ei jäänyt puolitiehen; Hän ei vain tullut alas taivaasta maan päälle vuodattamaan vertaan ja sovittamaan meidän syntejä–niin että saataisiin armo ja anteeksianto, mutta jäätäisiin tälläiseksi, jotenkin passiivisuuteen ja tyhjiöön, taivaslippu hyllyssä. Meidät on kutsuttu matkalle, ja kuten kaikissa hyvissä kertomuksissa, muuttumaan jo matkalla! Jeesus nousi kuolleista voittajana ja meni edelläjuoksijana (Hepr 6:12) taivaaseen takaisin valmistamaan meille sijaa. Hänen painokkaimpia rukouksiaan maan päällä oli, että saisimme tulla Hänen kirkkauteensa ja katsella Hänen kirkkauttaan (Joh 17:24). Hänen ominaan emme ole ainoastaan kuolleet vanhalle, vaan myös nousseet ylös, uuteen elämään. Meille on annettu sama ylösnousemusvoima (Ef 19-20)! Olemme syntyneet Hänen lapsikseen ja olemme saaneet lapsen oikeuden sekä voiman tulla Hänen lapsikseen (Joh 1:12). Tähän vedoten. Armossa. Saamme tänään panna pois kaiken, mikä pidättää meitä astumasta kokosydämisesti tielle, jolle Jeesus meitä kutsuu! "Heräjä sinä, joka nukut, ja nouse kuolleista, niin Kristus sinua valaisee" (Ef 5:14). Ja jos olet jäänyt puolitiehen, niin ole lohdutettu siinä, että Jumala uusi kutsunsa Aabrahamille, joka oli jäänyt Harraniin, ja niin Aabraham vastasi kutsuun ja sai jatkaa matkaa. Päätän tämän kehotukseen sinulle. Jos Jumala on nyt puhunut sinulle siitä, missä olet jäänyt puolitiehen, niin lähde liikkeelle. Tule tänään ristin luo tunnustamaan kaikki, tule valoon äläkä enää kätke sälaisia syntejäsi vaan tunnusta ne, ja saat vapauden! Tule tänään rukouksessa Jeesuksen luo, ja sano: "Herra, haluan seurata sinua, minne tahansa haluatkaan minua johdattaa. Antaudu tänään tosissaan rukoilemaan

rukous: "tapahtukoon Sinun tahtosi." Lähde liikkeelle! Taakse jäävää ei voi verrata siihen kirkkauteen, mikä odottaa edessäpäin! Aamen.

"Uskon kautta oli Aabraham kuuliainen, kun hänet kutsuttiin lähtemään siihen maahan, jonka hän oli saava perinnöksi, ja hän lähti tietämättä, minne oli saapuva. Uskon kautta hän eli muukalaisena lupauksen maassa niinkuin vieraassa maassa, asuen teltoissa lisäksi ja Jaakobin kanssa, jotka olivat saman lupauksen perillisiä; sillä hän odotti sitä kaupunkia, jolla on perustukset ja jonka rakentaja ja luoja on Jumala. Uskossa nämä kaikki kuolivat eivätkä luvattua saavuttaneet, vaan kaukaa he olivat sen nähneet ja sitä tervehtineet ja tunnustaneet olevansa vieraita ja muukalaisia maan päällä. Sillä jotka näin puhuvat, ilmaisevat etsivänsä isänmaata. Ja jos he olisivat tarkoittaneet sitä maata, josta olivat lähteneet, niin olisihan heillä ollut tilaisuus palata takaisin; mutta nyt he pyrkivät parempaan, se on taivaalliseen. Sentähden Jumala ei heitä häpeä, vaan sallii kutsua itseään heidän Jumalaksensa; sillä hän on valmistanut heille kaupungin" (Hepr 11:8 - 10 , 13-16).